

Школска 2015/2016. година
**ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ**

VI разред

Шифра: _____

1.	Колико независних реченица има у датој сложеној реченици: Санчо примети да је време да се руча, господар му одговори да он засад не осећа потребу, и рече му нека једе ако има вољу. _____	
2.	У следећим речима подвуци све безвучне задњонепчане сугласнике (и оне који се понављају): Г Р А Ш А К П Р Е К Р Ш И Т И З Г Р О М И Т И Х Е К Т А Р	
3.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Мара је из боравка излетела расчупана, а умало и да закасни на предчас. б) Мара је из боравка излетела рашчупана, а умало и да закасни на предчас. в) Мара је из боравка излетела расчупана, а умало и да закасни на претчас. г) Мара је из боравка излетела рашчупана, а умало и да закасни на претчас.	
4.	Подвуци корен речи И С П Р Е П И С И В А Т И .	
5.	Напиши суфиксе којима су изведене следеће речи: а) УДИСАЈ – _____ б) УГОСТИТЕЉКА – _____ в) ТУЖАН – _____	
6.	У следећој реченици подвуци све звучне предњонепчане гласове (и оне који се понављају): Кад се пробуди, помилова мешину и нађе је доста спласнуту спрам синоћ, те му се стужи у срцу, јер му се учини да ће убрзо бити жедни, а и њихов џак са храном видно се смањивао.	
7.	Подвуци граматичке основе у следећим примерима: а) Б Р А Н И О Ц И М А б) Љ У Б О П И Т Љ И В И в) П А Р О Б Р О Д И г) Д И В Н О Г	
8.	Подвуци речи у чијој промени долази до сибиларизације: ЉУСКА ВОЋКА ЗНАЧКА ЗБРКА ПУШКА МАЧКА	
9.	Подвуци све речи у чијој се промени врши промена Л у О: НОСИЛАЦ, ПАЛАЦ, ТАЛАЦ, СЛУШАЛАЦ, ЗНАЛАЦ, СТРЕЛАЦ.	
10.	Подели усправном цртом речи на слоге: РАДОСТ, ЦРКВА, ЛЕПТИР, ТРАМВАЈ, АВЛИЈА, ОРМАР, ЗАРЂАТИ, ПРСТЕН.	

11.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој је лична заменица за 3. лице употребљена у генитиву:</p> <p>а) Зашто си га пустио да оде без поздрава?</p> <p>б) Видела га је после неколико година.</p> <p>в) Никоме није било јасно зашто га се стидела помало, био је то умиљат мачор.</p>							
12.	<p>У наведеној реченици подвуци све непроменљиве речи:</p> <p>У тај мах угледаше ветрењаче, а наш јунак, чим их опази, рече свом коњушару да их срећа служи баш онако како би и сами пожелели.</p>							
13.	<p>У наведеној реченици прецизно одреди и врсту и службу (функцију) подвучене речи:</p> <p>Идеја је била да се <u>такмичарима</u> дозволи да учествују иако су закаснили са пријавом.</p> <p>врста речи: _____</p> <p>служба (функција): _____</p>							
14.	<p>Напиши које су гласовне промене извршене у номинативу множине именице ИЗДАТАК:</p> <p>_____</p>							
15.	<p>Подвуци творбену основу речи ЗАПРЕПАШЋЕНОСТ.</p>							
16.	<p>Следећу реченицу допуни тако да добијеш тачну тврдњу:</p> <p>У речима ПЛАЋАТИ и ЗАЉУБЉИВАТИ СЕ извршена је гласовна промена коју називамо _____.</p>							
17.	<p>У наведеној реченици одреди падеже подвучених речи:</p> <p>Лиска се увијала на <u>ветру</u>, ношена дахом природе ишла је у сусрет једном новом <u>свету</u>.</p> <p>ВЕТРУ – _____ ; СВЕТУ – _____.</p>							
18.	<p>У следећој сложеној реченици подвуци субјекатски скуп речи у независној реченици:</p> <p>Никако није узбуђени водитељ могао да пређе на други део емисије, о коме се толико говорило и који је публика нервозно чекала.</p>							
19.	<p><u>Љубопитљиво</u> је гледао у <u>своје саговорнике</u> и питао се зашто му не одговарају.</p> <p>Прецизно одреди службу (функцију) подвучених речи:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>функција</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>љубопитљиво</td> <td></td> </tr> <tr> <td>у своје саговорнике</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		функција	љубопитљиво		у своје саговорнике		
	функција							
љубопитљиво								
у своје саговорнике								
20.	<p>Следећа реченица је у управном говору. Препиши је исправно писаним словима и додај све знаке интерпункције:</p> <p>ДАЛИ СТЕ ЗНАЛИ ДА СЕВЕРЊАЧА ИПАК НИЈЕ НАЈ СЈАЈНИЈА ЗВЕЗДА НА НАШЕМ НЕБУ</p> <p>_____</p>							

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2015/2016.

Општинско такмичење ученика основних школа

из српског језика и језичке културе

VI разред – решења

1. 3 (три)
2. ГРАШАК ПРЕКРШИТИ ЗГРОМИТИ ХЕКТАР
3. г)
4. ИСПРЕПИСИВАТИ
5. а) -ај б) -ка в) -ан / -(а)н (Цртице испред суфикса су обавезне).
6. Кад се пробуди, помилова мешину и нађе је доста спласнуту спрам синоћ, те му се стужи у срцу, јер му се учини да ће убрзо бити жедни, а и њихов џак са храном видно се смањивао.
7. а) браниоцима б) љубопитљиви
в) пароброди г) дивног
8. љуска, воћка, значка, збрка, пушка, мачка
9. носилац, палац, талац, слушалац, зналац, стрелац
10. ра|дост, цр|ква, леп|тир, трам|вај, ав|ли|ја, ор|мар, за|р|ђа|ти, пр|стен
11. в)
12. У тај мах угледаше ветрењаче, а наш јунак, чим их опази, рече свом коњушару да их срећа служи баш онако како би и сами пожелели.
13. врста речи: заједничка именица
служба (функција): неправи објекат
14. непостојано А, сибиларизација, губљење сугласника (упрошћавање сугласничких група)
(редослед није битан)
15. запрепашћеност
16. јотовање (јотовањем)
17. ветру – локатив (једнине)
свету – датив (једнине)
18. Никако није узбуђени водитељ могао да пређе на други део емисије, о коме се толико говорило и који је публика нервозно чекала.
19. функција

љубопитљиво	прилошка одредба за начин
у своје саговорнике	неправи објекат
20. „Да ли сте знали да Северњача ипак није најсјајнија звезда на нашем небу?”
(–Да ли сте знали да Северњача ипак није најсјајнија звезда на нашем небу?)